

BULETIN INFORMATIV

Decembrie 2025

ORAȘELE DIN MOLDOVA SE CONECTEAZĂ LA REȚELE EUROPENE DE DEZVOLTARE URBANĂ

PRIMĂRIA ORAȘULUI CIMIȘLIA SE ALĂTURĂ REȚELEI CITI4UD – INIȚIATIVE CETĂȚENEȘTI PENTRU DEZVOLTARE URBANĂ

ORAȘUL CIMIȘLIA PARTICIPĂ, ÎNCEPÂND CU ACEST AN, ÎN REȚEAUA URBACT CITI4UD – CITIZENS' INITIATIVES FOR URBAN DEVELOPMENT, COORDONATĂ DE MUNICIPALITATEA ALYTUS (LITUANIA). REȚEAUA URMĂREȘTE TRANSFERUL UNEI BUNE PRACTICI RECUNOSCUTE LA NIVEL EUROPEAN, PRIN CARE LOCUITORII POT PROPUNE ȘI VOTA PROIECTE DE INFRASTRUCTURĂ ÎN SPAȚIILE PUBLICE ALE ORAȘULUI.

CE PRESUPUNE REȚEAUA CITI4UD

REȚEAUA ADUCE ÎMPREUNĂ ORAȘE DIN LITUANIA, ITALIA, GRECIA, IRLANDA, SPANIA, UCRAINA ȘI REPUBLICA MOLDOVA, AVÂND CA OBIECTIV ADAPTAREA ȘI REPLICAREA MECANISMULUI DE INIȚIATIVE CETĂȚENEȘTI ÎN CONTEXTUL FIECĂRUI ORAȘ PARTENER.

PE PARCURSUL CELOR 2,5 ANI AI PROIECTULUI, PARTENERII VOR COLABORA ÎN ATELIERE, VIZITE DE STUDIU ȘI GRUPURI LOCALE DE LUCRU, PENTRU A ANALIZA CUM POATE FI INTRODUS ȘI APLICAT ACEST SISTEM PARTICIPATIV.

URBACT DĂ STARTUL – 25 DE TRANSFER NETWORKS AU PLECAT LA DRUM

Suntem încântați să anunțăm că, în urma deciziei Comitetului de Monitorizare din 8 octombrie 2025, 25 de noi Transfer Networks (rețele de transfer) au fost aprobate și au început activitatea din noiembrie 2025.

Pe 3–4 decembrie 2025, la Paris, partenerii (lead-partners și experți) s-au întâlnit pentru prima dată — momentul oficial de "kick-off" a rețelelor. Cei 75 de parteneri de rețea — lead-partners și experți — s-au reunit pentru prima dată, au împărtășit experiențe și au început să construiască relațiile care le vor ghida colaborarea în următorii 2,5 ani.

ORAȘUL CIMIȘLIA

DESPRE MODELUL ALYTUS – O BUNĂ PRACTICĂ EUROPEANĂ

În Alytus, grupuri de cel puțin 16 persoane pot înainta inițiative pentru amenajarea unor spații precum locuri de joacă, zone verzi, spații de recreere sau infrastructură comunitară. Municipalitatea verifică fezabilitatea tehnică și juridică, iar proiectele eligibile sunt supuse votului public. Inițiativa care obține cele mai multe voturi este implementată de oraș.

Acest proces participativ a generat rezultate remarcabile:

- 55 de inițiative depuse între 2019–2023
- 13 proiecte implementate
- investiții de peste 700.000 EUR din bugetul local
- proiecte realizate: porți de oraș, spații pentru tineri, zone BBQ, grădini tematice, instalații artistice și multe altele.

Modelul Alytus se bazează pe incluziune, sustenabilitate, implicare civică și utilizarea eficientă a resurselor publice — motive pentru care a fost selectat pentru transfer în cadrul programului URBACT.

ORAȘELE DIN MOLDOVA SE CONECTEAZĂ LA REȚELE EUROPENE DE DEZVOLTARE URBANĂ

SEDIUL PRIMĂRIEI EDINEȚ

PRIN PARTICIPAREA ÎN ACEASTĂ REȚEA, EDINEȚ VA PUTEA IMPLEMENTA SOLUȚII CONCRETE PENTRU PROTECȚIA APELOR ȘI A MEDIULUI, VA STIMULA IMPLICAREA COMUNITĂȚII ȘI VA PROMOVA PRACTICI DE DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ, INCLUSIV TURISMUL RESPONSABIL ȘI ECONOMIA VERDE.

CITYLAKE EVIDENȚIAZĂ IMPORTANȚA COLABORĂRII ÎNTRE AUTORITĂȚI, ORGANIZAȚII ȘI CETĂȚENI, DEMONSTRÂND CĂ IMPLICAREA COMUNITĂȚII ESTE CHEIA PENTRU UN MEDIU CURAT ȘI UN ORAȘ MAI PRIETENOS PENTRU TOȚI LOCUITORII.

CE PRESUPUNE REȚEAUA CITI4UD

REȚEAUA ADUCE ÎMPREUNĂ ORAȘE DIN LITUANIA, ITALIA, GRECIA, IRLANDA, SPANIA, UCRAINA ȘI REPUBLICA MOLDOVA, AVÂND CA OBIECTIV ADAPTAREA ȘI REPLICAREA MECANISMULUI DE ÎNȚELES CĂ IMPLICAREA COMUNITĂȚII ESTE CHEIA PENTRU UN MEDIU CURAT ȘI UN ORAȘ MAI PRIETENOS PENTRU TOȚI LOCUITORII.

PE PARCURSUL CELOR 2,5 ANI AI PROIECTULUI, PARTENERII VOR COLABORA ÎN ATELIERE, VIZITE DE STUDIU ȘI GRUPURI LOCALE DE LUCRU, PENTRU A ANALIZA CUM POATE FI INTRODUS ȘI APLICAT ACEST SISTEM PARTICIPATIV.

MUNICIPIUL EDINEȚ VA BENEFICIA, ÎN CADRUL PROIECTULUI, DE UN BUGET TOTAL DE 55 000,00 €. DIN ACEASTĂ SUMĂ, 52 250,00 € (95%) REPREZINTĂ FINANȚARE NERAMBURSABILĂ, IAR 2 750,00 € (5%) CONSTITUIE CONTRIBUȚIA LOCALĂ. ACEASTĂ ALOCARE VA SUSTINE ACTIVITĂȚILE PLANIFICATE ȘI IMPLEMENTAREA ÎNȚELESURILOR LA NIVEL LOCAL.

EDINEȚ SE ALĂTURĂ REȚELEI CITYLAKE PENTRU GESTIONAREA DURABILĂ A LACURILOR URBANE

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI EDINEȚ PARTICIPĂ ÎN REȚEAUA EUROPEANĂ CITYLAKE, CARE PREIA BUNE PRACTICI DIN ZONA LACULUI ORTA (ITALIA) PENTRU PROTECȚIA RESURSELOR DE APĂ ȘI DEZVOLTAREA DURABILĂ A COMUNITĂȚILOR URBANE.

CityLake se bazează pe Contractul Lacului Cusio, un model participativ ce a reunit peste 130 de actori locali pentru a proteja mediul, a dezvolta turismul sustenabil și a implica cetățenii în luarea deciziilor privind infrastructura și spațiile publice. Proiectul acoperă patru dimensiuni principale: reducerea poluării, protecția ecosistemului lacului, reddezvoltarea teritoriului și educația pentru durabilitate.

MODELUL „CITY-LAKE” PENTRU GESTIONAREA DURABILĂ A LACURILOR

Conceptul de „city-lake” descrie zona din jurul Lacului Orta, unde mai multe orașe mici și mijlocii funcționează ca un singur sistem urban conectat prin resursa comună – lacul. Comunitatea locală, instituțiile publice și sectorul privat colaborează prin Contractul Lacului Cusio, un acord voluntar semnat de 133 de actori locali pentru a proteja apa și pentru a integra dezvoltarea economică, socială și ecologică.

Pe scurt, modelul „city-lake” reunește:

- Protecția mediului și reducerea poluării;
- Monitorizarea ecosistemului lacustru;
- Dezvoltarea teritorială și turismul durabil;
- Educația pentru sustenabilitate.

Această abordare participativă oferă un cadru flexibil, ușor de adaptat și altor orașe europene care gestionează lacuri sau bazine hidrografice comune.

EUROPA ÎȘI TRASEAZĂ VIITORUL URBAN: A FOST LANSATĂ AGENDA UE PENTRU ORAȘE!

COMISIA EUROPEANĂ A LANSAT „AGENDA UE PENTRU ORAȘE: CREȘTERE ȘI PROSPERITATE”

COMISIA EUROPEANĂ A PUBLICAT RECENT „EU AGENDA FOR CITIES: DRIVING GROWTH AND PROSPERITY”, UN DOCUMENT STRATEGIC CARE STABILEȘTE DIRECȚIA PENTRU VIITORUL URBAN AL EUROPEI. NOUA AGENDĂ CONSOLIDEAZĂ ROLUL ORAȘELOR ÎN DEZVOLTAREA TERITORIALĂ ȘI ECONOMICĂ A UNIUNII EUROPENE ȘI CONFIRMĂ IMPORTANȚA COOPERĂRII ÎNTRE NIVELURILE LOCAL, NAȚIONAL ȘI EUROPEAN.

AGENDA INTRODUCE TREI INSTRUMENTE ESENȚIALE PENTRU SUSȚINEREA ORAȘELOR:

- ♦ PORTALUL EUROPEAN PENTRU ORAȘE (EU CITIES PORTAL) – UN SPAȚIU UNIC UNDE AUTORITĂȚILE LOCALE POT GĂSI INFORMAȚII, RESURSE, INSTRUMENTE DE POLITICI PUBLICE ȘI OPORTUNITĂȚI DE FINANȚARE.

- ♦ PLATFORMA CITIES PLATFORM (2028–2034) – UN VIITOR HUB DE CUNOAȘTERE CARE VA REUNI ORAȘE, EXPERȚI ȘI INSTITUȚII EUROPENE PENTRU A DEZVOLTA SOLUȚII INOVATOARE LA PROVOCĂRILE URBANE.

- ♦ DIALOG CONTINUU CU AUTORITĂȚILE LOCALE – PENTRU A ASIGURA POLITICI MAI BINE ADAPTATE REALITĂȚILOR DIN TERITORIU ȘI PENTRU A CONSOLIDA IMPLICAREA ORAȘELOR ÎN IMPLEMENTAREA PRIORITĂȚILOR UE.

FIIND UNUL DINTRE CELE DOUĂ INSTRUMENTE PRINCIPALE ALE POLITICII DE COEZIUNE 2021–2027 DEDICATE DIRECT ORAȘELOR, URBACT SALUTĂ ACEASTĂ NOUĂ AGENDĂ ȘI ÎȘI REAFIRMĂ ANGAJAMENTUL DE A SPRIJINI ORAȘELE EUROPENE ÎN PROCESUL DE IMPLEMENTARE.

UN DIALOG DIRECT ȘI CONTINUU CU ORAȘELE

Începând cu 2026, Comisia Europeană va organiza dialoguri politice periodice cu liderii locali. Acestea vor completa procesele colaborative dezvoltate prin Parteneriatele Agendei Urbane a UE și vor alimenta recomandări concrete pentru politici urbane mai eficiente.

Forumul Orașelor, co-organizat de CE și EUI, va rămâne principalul spațiu de schimb și cooperare, cu un nou apel pentru orașe-gazdă planificat pentru începutul anului 2026.

Noul Birou de Asistență pentru Orașe

O noutate majoră introdusă prin Agenda UE pentru Orașe este Biroul de asistență pentru orașe, care va ghida municipalitățile în identificarea celor mai potrivite instrumente ale UE, surse de finanțare și mecanisme de sprijin. Acest serviciu va fi facilitat de Portico, centrul european de cunoaștere pentru practicienii urbani.

ORAȘE VERZI, VIITOR SUSTENABIL: 5 PAȘI PRACTICI DIN REȚELELE URBACT

Geneva Create collaborative center active legal food transition sites within vacant municipality relationships reduce small t
cars business city Define indicators Replicate mindset Engage communities engagement economy Explore
annheim greening Copenhagen solutions opening Engage communities engagement plan COPE depot frame
ssengers Wrocław capacity Working new local green communities Change point Wrocław
zh group ecosystem look Working new local green communities Build Lead zone identify Wrocław
better market gaps Continuation entry teco-develop Run hackathon site 179 urban Engage citizens
Italy market products prepare Engage businesses more topics platform related level remove

ECONOMIILE URBANE VERZI NU SUNT DOAR UN IDEAL – ELE DEVIN REALITATE ÎN ORAȘELE EUROPENE CARE ADOPTĂ SOLUȚII INOVATOARE ȘI SUSTENABILE.

ÎNTR-UN WEBINAR RECENT URBACT, 134 DE PRACTICIENI, EXPERȚI ȘI ENTUZIAȘTI AI ECONOMIEI VERZI AU EXPLORAT „CE ÎNSEAMNĂ O ECONOMIE URBANĂ VERDE PROSPERĂ?” ȘI AU ÎMPĂRTĂȘIT EXPERIENȚE INSPIRATOARE DIN CINCI REȚELE URBACT.

ACESTE POVEȘTI ARATĂ CĂ TRANSFORMAREA ÎNCEPE PRIN IMPLICAREA COMUNITĂȚII, REGENERAREA SPAȚIILOR URBANE UITATE, ADOPTAREA MODELELOR DE ECONOMIE CIRCULARĂ, MOBILITATEA DURABILĂ ȘI TRANSFORMAREA ZONELOR INDUSTRIALE ÎN CENTRE DE INOVARE VERDE. ORAȘELE VERZI NU DOAR CĂ PROTEJEAZĂ MEDIUL, CI STIMULEAZĂ INOVAȚIA, CREEAZĂ LOCURI DE MUNCĂ LOCALE ȘI SPORESC BUNĂSTAREA CETĂȚENILOR.

URBACT CONTINUĂ SĂ FIE PLATFORMA CARE CONECTEAZĂ ORAȘELE, FACILITEAZĂ SCHIMBUL DE CUNOȘTINȚE ȘI OFERĂ INSTRUMENTELE NECESARE PENTRU CA FIECARE COMUNITATE SĂ-ȘI POATĂ TRANSFORMA ECONOMIA LOCALĂ ÎNTR-UNA DURABILĂ ȘI INOVATOARE.

■ CITEȘTE ARTICOLUL COMPLET ȘI INSPIRĂ-TE DIN EXEMPLELE ORAȘELOR EUROPENE: [HTTPS://URBACT.EU/WHATS-NEW/ARTICLES/FIVE-ENTRY-POINTS-THRIVING-GREEN-URBAN-ECONOMY](https://urbact.eu/whats-new/articles/five-entry-points-thriving-green-urban-economy)

De ce contează economiile ecologizate... acum, mai mult ca niciodată?

1. Orașele sunt locul unde se concentrează presiunea – și potențialul.

Orașele ocupă mai puțin de 2% din suprafața Pământului, însă consumă peste 70% din resurse și generează peste 60% din emisii. Economii urbane sunt motoarele creșterii, dar și în prima linie a stresului asupra mediului: consumul de energie, mobilitatea, construcțiile, deșeurile.

2. Reziliența este acum o necesitate economică, nu o alegere.

Șocurile climatice, perturbările lanțurilor de aprovizionare și volatilitatea prețurilor la energie au scos la iveală vulnerabilitatea economiilor urbane tradiționale liniare, bazate pe resurse intensive.

3. Tranziția verde creează valoare locală nouă.

Repararea, reutilizarea, producția locală, energia regenerabilă și construcțiile durabile generează locuri de muncă locale, inovație și competențe care rămân în cadrul comunității.

4. Cetățenii se așteaptă la asta.

Locuitorii urbani cer din ce în ce mai mult medii mai sănătoase, mai curate și mai locuibile. Ei sunt, de asemenea, consumatori și potențiali inovatori.

5. Momentul contează.

Orașele europene implementează acum Pactul Verde Local, Planurile de Acțiune pentru Economia Circulară și cadrele pentru o Tranziție Justă. Fenomenele financiare și de reglementare sunt deschise, de la finanțarea UE până la investițiile private în infrastructura durabilă.

„ORAȘE EUROPENE INCLUZIVE: BUNE PRACTICI URBACT PENTRU ACCESIBILITATE ȘI INCLUZIUNE

Play With Me

Ljubljana,
Slovenia

ACESTE INIȚIATIVE FAC PARTE DIN URBACT TRANSFER NETWORK „ORAȘUL ACCESIBIL PENTRU TOȚI!”, CARE VA SPRIJINI TRANSFERUL ACESTOR BUNE PRACTICI ÎN ALTE ȘASE ORAȘE EUROPENE, OFERIND COMUNITĂȚILOR INSTRUMENTE ȘI EXPERIENȚE PENTRU A CREA ORAȘE MAI INCLUZIVE.

URBACT CONTINUĂ SĂ FIE UN CATALIZATOR PENTRU SCHIMBUL DE BUNE PRACTICI, SPRIJININD ORAȘELE SĂ DEVINĂ MAI ECHITABILE, SIGURE ȘI PRIMITOARE PENTRU FIECARE CETĂȚEAN, INDEPENDENT DE NEVOILE SALE.

Accessible city for all

Komotini,
Greece

URBACT susține orașele europene care transformă spațiile urbane pentru a fi mai accesibile, primitoare și incluzive pentru toți cetățenii.

În 2024, patru proiecte remarcabile au fost recunoscute cu eticheta #BunăPractică pentru impactul lor social și urban:

- Ljubljana, Slovenia – Festivalul internațional incluziv „Play With Me” creează un cadru pentru persoanele cu și fără nevoi speciale, pentru a se întâlni, juca, colabora și a-și arăta talentele, detalii <https://urbact.eu/good-practices/play-me>
- Centar Sarajevo, Bosnia și Herțegovina – Grădina senzorială urbană oferă copiilor și tinerilor cu dizabilități de dezvoltare un spațiu holistic de recreere, promovând bunăstarea fizică și mentală și conexiunile intergeneraționale: detalii <https://urbact.eu/good-practices/urban-sensory-garden>
- Komotini, Grecia – Program multifazic de dezvoltare urbană pentru îmbunătățirea accesibilității și incluziunii sociale, dezvoltat cu implicarea persoanelor cu dizabilități: detalii <https://urbact.eu/good-practices/accessible-city-all>

Urban sensory garden

Centar Sarajevo,
Bosnia and
Herzegovina